

Avdelingsplan for Havhesten 2019-2020

Barnehagens fem avdelinger har felles årsplan som ligger på barnehagens hjemmeside. Årsplanen konkretiserer barnehagens arbeid med rammeplanens innhold og beskriver barnehageårets spesielle satsningsområder. Hver avdeling vil i tillegg ha sin handlingsplan som sier noe om hvordan dette iverksettes på den enkelte avdeling.

Vi følger Rammeplan for barnehager som trådte i kraft 1 august 2017. Målet med Rammeplan er å gi personale en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet, samt å gi informasjon til foresatte og tilsynsmyndighet.

Felles del av årsplaner finner dere på hjemmesiden ekrekroken.no

Felles kommunalt fokus for barnehagene er:

- Arbeidet med forebygging av mobbing.
- Lekens betydning for barns utvikling.
- Realfag - undring og glede knyttet til matematikk og naturfag.

-Livsmestring

-Digital hverdag

Tanker, arbeidsmetoder og pedagogisk profil.

Reggio Emilia

Reggio Emilia- filosofien står for en pedagogisk arbeidsmåte som har sin forankring i en humanistisk livsholdning som bygger på en sterk tro på menneskets muligheter, en dyp respekt for barnet og en overbevisning om at alle barn fødes rike og intelligente, med en sterk iboende trang til å utforske verden. Det menneskesyn jobber vi for skal prege all vår samhandling med barn og voksne.

Reggio Emilia er ikke et fastlagt pedagogisk opplegg som man kan overta, men man kan la seg inspirere av tankene og filosofien, for så å utvikle sin egen pedagogiske plattform. Denne filosofien formuleres som "å stimulere til kunnskap ved å anspore barna til selv å oppdage mulighetene til forandring". Dette skjer ved at alle sansene, fornuften, fantasien og kreativiteten oppøves ved stadig stimulering.

"Det man hører glemmer man,
det man ser husker man,
det man gjør forstår man"
(Loris Malaguzzi)

Nyere syn på barn og barndom innebærer at barn blir sett på som aktører og handlende subjekter i eget liv. Kompetente og i stand til å orientere seg i den kultur og de omgivelser de befinner seg i. Vi ønsker å tilrettelegge for best mulig utvikling ved å la barnet få utforske og tolke omgivelsene rundt seg. Vi voksne må være i en nær dialog og samhandling med barnet. Det er viktig å holde barnets spørsmål, tanker og teorier levende, samtidig som vi studerer måten barnet leter etter svar og skaper mening i verden på.

Dokumentasjon er et viktig redskap. Spesielt fordi vi voksne, sammen med barna, kan bruke denne dokumentasjonen til å reflektere over oppdagelser, erfaringer, videre læring og løsninger. Dokumentasjoner er også synlige for foreldre slik at de kan følge opp arbeidsprosessene barna gjennomgår.

Vi ønsker at det fysiske miljøet skal fremme det pedagogiske arbeid og ser på det som en viktig ressurs.

Tre pedagoger som påvirker barnet:

DE VOKSNE- DE ANDRE BARNA- DET FYSISKE MILJØ

Reggio Emilia tankene er et arbeidsredskap på Havhesten og vi setter filosofien ut i livet gjennom:

- Fokus på demokrati og delaktighet
- Vi ønsker og prøver at ta utgangspunkt i barnas ressurser og kompetanse og bygger videre på de
- Vi arbeider ut fra barnas funderinger og søken etter stadig ny kunnskap
- Vi tenker tverrfaglig i arbeidet vårt
- Vi er opptatt av de estetiske fagene og betydningen de har for barnas utvikling av kreativitet, dannelselse og selvverd
- Vi har et gjennomtenkt leke- og opplevelse miljø som stimulerer sansene
- Barna har stor medvirkning i sin hverdag
- Dokumentasjon av barnas prosesser og opplevelser
- Refleksjon sammen med barna, foreldre og de andre i personalet
- Prosessen er i fokus
- Prosjektarbeid i større eller mindre grupper med utgangspunkt i barnas utspill eller fascinasjoner.

Prosjekt arbeid - fascinasjon og fordypelse

Vi ønsker å ta utgangspunkt i barnas utspill og interesser. Vi vil implementere de kommunale satsningsområder og rammeplanens 7 fagområder ([Kommunikasjon, språk og tekst](#), Kropp, bevegelse, mat og helse, [Kunst, kultur og kreativitet](#), [Natur, miljø og teknologi](#), [Antall, rom og form](#), [Etikk, religion og filosofi](#) og [Nærmiljø og samfunn](#)).

Barnas innspill kan fører oss i forskjellige retninger. Det å finne et tema kan ha bunn i en i felles i interesse hos en gruppe barn, som man bygger en prosjektgruppe omkring. Ved å lytte og observere med det formål å få øye på hva som engasjerer. Derneft reflektere og tolke på det man har sett.

Noe av målet med prosjektene er at barna får stadig økt kunnskap om det de gjør, lytte til andres hypoteser, de lærer seg både å samarbeide med andre og noe om seg selv. De får erfaringer med at finne løsninger i et felleskap med andre barn. Den voksne har ikke definisjonsmakten, så barna lærer også noe om sin egen viktige rolle og påvirkningskraften de har. De får gå i dybden med interesser de har.

Tema for prosjektarbeid bestemmes ikke lang tid på forhånd. Prosjektet er ferdig når barna kjenner seg ferdige med det. Varighet av et prosjekt kan være alt fra to timer til to år. Ett prosjekt kan lede til nye.

Dette er en arbeidsmåte der den overordnede pedagogiske tanken er å la barnas ideer, interesser, tanker og nysgjerrighet vise vei for læring i samspill med andre. Fremdriften i prosjektet blir til i en vekselvirkning mellom barnets spor og den voksnes blikk for barnet.

Det er viktig å holde barnets spørsmål, hypoteser og teorier levende, samtidig som man studerer måten barnet leter etter svar og skaper mening i verden på.

Pedagogisk dokumentasjon handler om å se og begripe hva som foregår i det pedagogiske arbeidet og hva barnet er i stand til, uten at man har fastlagt rammer i form av forventninger og normer. Pedagogisk dokumentasjon er en bl.a. en visualiseringsprosess og kan være: notater, lyd/videoopptak, foto, noe barna har tegnet eller laget i kreative prosesser.

Gjennom vår organisering av dagen har vi lagt opp til en rytme der prosjekter, frie aktiviteter og lek, rutiner, spontane oppdagelser, møter og refleksjon utgjør en meningsfull sammenheng.

Vi vil også ta utgangspunkt i barnas interesser i de tilbakevendende temaene som: årstidene, realfag, lekens mangfoldighet, språkstimulering og arbeide med det sosiale samspill. Våre digitale hjelpemidler vil gi barna erfaringer i å finne løsninger og utvide kunnskaper.

“Hvis et barn skal kunne velge, må det kjenne mulighetene”

Medvirkning

Barns medvirkning er nedfelt i FNs barnekonvensjon, i Barnehageloven § 1 og § 3, og Grunnloven § 104.

Medvirkning rommer mere enn medbestemmelse. Alle barn har rett til å erfare at deres stemme blir tatt på alvor. De skal erfare å ha innvirkning og få innflytelse på fellesskapet og det som skjer i barnehagen. De skal få mulighet til deltakelse i planleggingen og

vurderingen. De skal ha ytringsfrihet og samtlige uttrykk skal bekreftes og tas på alvor. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder, erfaringer, individuelle forutsetninger, behov og modenhet.

Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

De voksne skal motivere til medvirkning i det daglige livet i barnehagen slik at barna har innflytelse på sin egen hverdag. Praksis skal preges av respektfulle og relasjons kompetente voksne med et subjekt -subjekt orientert fokus.

ÅRSTIDENE

Vi ønsker å gi barna en forståelse av skiftet i naturen og gode natur opplevelser.

Det ønsker vi å få til ved å:

- Vi vil synliggjøre de forskjellige årstiders særhet.
 - Vi vil snakke om været i samling, observere temperatur skift.
 - Vi vil synge og lære sanger om naturen og årstidene
 - Gi barna mestringsopplevelser i møtet med naturen
 - Bruke musikk
 - Gjennom sanse messige erfaringer, se, kjenne, lukte, lytte og smake
 - Bruke formingsaktiviteter til å få frem spennende uttrykk og styrke kreativiteten.
- Hente inn materiale fra naturens skattkammer. Synliggjøre årstiden på avdelingen.
- Ha gode opplevelse sammen på lekeplassen og på tur
 - Motoriske utfoldelser i naturen.
 - Fuglemat på vinteren og dyr ellers i naturen
 - Jobbe med de fire elementer ild, luft, vann og jord.
 - Kreative uttrykk
 - Lage mat ute og lære litt om påkledning, merke sesongskift på egen kropp
 - Miljøvern/bevissthet omkring gjenbruk/bæredyktighet.
 - Oppfordre til erfaringer, opplevelser, spørsmål, utforsking, satsing, undring og mestring i tett samarbeid med aktive voksne.

Barn har en naturlig interesse i verden rundt dem. I naturen får de bla sanseerfaring med tre, stein, vann, sand, leire og andre naturlige materialer. Barn tester, får erfaringer, opplever, utforsker, prøver noe nytt, sanser, undersøker, ser, finner ut.

Vi vil til rette for dette gjennom et stadig fokus på voksenrollens viktighet i «speile, utfordre, støtte prosessen».

Barns lek i naturen danner et godt grunnlag for den senere utviklingen av matematiske kunnskaper.

Kunnskap om tyngdekraften, geometriske figurer, følelse av tid, kunnskap om ulike materialer, tall, vekt, orden og systemer lært gjennom erfaring og testing. Natur opplevelser er også en perfekt arena for kjennskap til ulike planter, insekter og andre dyr og realfag. Utforske det ukjente og lag fantasien få fritt spill.

REALFAG- undring, utforskning og eksperimentering

Matematikk og naturfag

Vi ønsker å støtte barns undring og utforskning og legge til rette for at Havhesten skal være et sted med grobunn for eksperimentering og mange spørsmål. Vi vil støtte opp om barns nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaget dekker også kunnskap om før matematiske begreper og naturfag og med utgangspunkt i det vil legge til rette for gode opplevelser med tall, former, mengder, størrelser, ulikheter, vekt, sanser, mm. Barna og voksne skal få undre seg sammen, utforske og prøve å finne forklaringer eller teste sine hypoteser.

På Havhesten vil vi legge til rette for arbeidet med realfag bla gjennom:

- Fokus på før matematiske begreper i hverdagen og på tur
- God benevning
- Gode voksen modeller som undrer seg med barna og bruker de omkringliggende muligheter for å utvide forståelsen (fx størrelsesforhold på ting i skogen, barn og voksne på lekeplassen, meitemarker, epler til 3-mat, former, sortering i lek, mønstre, mål osv)
- Legge til rette for spørsmål, utforskning og eksperimentering
- Bruke sang, lek, spill, rim og remser og eventyr

Utforske og eksperimentering

- Hverdagssituasjoner for å synliggjøre begreper (fx lage mat og få fingrene i materialer og derigjennom større forståelse)
- Formingsaktiviteter
- Bruk av naturen

ARBEID MED SOSIAL KOMPETANSE FOR Å FOREBYGGE MOBBING OG STYRKE BARNA SAMSPILLSKOMPETANSE.

Sosiale kompetanser utvikles gjennom fellesskaper og relasjoner med og i samspill med andre, gjennom de opplevelser og utfordringer vi sammen møter og skaper.

Vi vil jobbe med å styrke sosial kompetanse og samspill: i samling, ved konfliktløsning, lek og i alle daglige situasjoner. Være rolle modeller og støtte til det sosiale samspill. Barn på havhesten skal oppleve å ha en god venn eller flere og selv være en god venn. De skal erfare å ha og få lekekamerater og selv være en attraktiv leke partner med god kunnskap om hvordan man får og opprettholder vennskap. Justere følelser og impulser jobber vi med kontinuerlig.

Vi vil legge til rette for oppbygging av barnas selvverd og selvtillit både i leken, inne og ute, i samspill, i de skapende aktiviteter ect. Det er i samfunnet stort fokus på viktigheten av en sunn psyke og det å mestre sitt liv og takle motgang – livsmestring.

Livsmestring er sammen en rekke egenskaper som til sammen gjør noe for barnets evne til takle livet, dette er individuelt og allikevel vet vi mye om hvilke egenskaper som bidrar til «et godt liv»

Den måten barnet møtes på i barndommen har vidtrekkende konsekvenser langt inn i voksenlivet, det vet vi fra omfattende forskning, derfor har barnehagen så stort fokus på bla tilknytning og tilknytnings fremmende praksis. Fokus på oppstarten, tett voksenkontakt, relasjons kompetanse, anerkjennelse, det å bli sett og tatt på alvor er andre verdifulle påkledninger til livet.

Med fokus på barnets iboende kompetanse ønsker vi å jobbe med å styrke barnets evne til selvkontroll, ansvar, selvhevdelse, pro sosial adferd, tackle å tape i spill, tåle motgang mm.

Å være klar til å mestre livet er ikke et «ferdigkitt» vi kan presentere i barnehagen dessverre, men vi kan hjelpe barnet godt på vei med sosiale ferdigheter som kan være en styrke i samspillet med andre.

Livsmestring skjer i livets kontekst og utvikler seg gjennom nettopp hele livet.

Vi ønsker å være oppmerksomme, tilstedeværende og holdnings beviste voksne i arbeidet vårt. For å sikre en stadig utvikling må det foregå en stadig evaluering av praksis og en stadig refleksjon over erfaringene barna får. Dette gjør vi kontinuerlig og ukentlig på våre møter.

Vi ønsker at barna skal lære noe om og få erfaringer med å kunne ta og opprettholde positiv kontakt med andre.

- Utvikle positiv holdning til egen læring
- Kunne ta en rolle og se en sak fra flere synsvinkler
- Kunne samarbeide med andre, ta hensyn til og vise omsorg for andre.
- Utvikle et godt muntlig språk
- Kunne kommunisere effektivt på ulike plan.
- Utvikle et godt selvbilde så det kjenner sine egne grenser og kan vise respekt for andres.

-kunne tåle motgang og stå imot press

-Vi vil etterstrebe et godt samspill i et miljø kjennetegnet av fellesskap, nærhet, innlevelse, anerkjennelse og respekt for enkeltbarnet i tråd med vår målsetting og menneskesyn.

Vi vil sette fokus på følelser, prate om hva følelser er, anerkjenne og ta barns følelser på alvor.

Synliggjøre forskjellige ansiktsuttrykk og gi barna et begynnende emosjonelt språk.

- Hjelpe og oppfordre barna til å finne løsninger selv.
- Bruke rollespill for å eksemplifisere hendelser. (fx konflikter, uoverensstemmelser, uvennskap)
- Vi vil ha en avdeling hvor vi fokuserer på det positive, på muligheter og hvor vi har det gøy og tenker på hverandres beste og synliggjør det.

Sosialt kompetente barn har lettere for å få venner, har et bedre utgangspunkt for å håndtere mobbeadferd og fungerer bedre individuelt og i gruppe.

Blir man som barn møtt positivt er det med til å danne barnets indre forestilling om hvem man er. Omvendt hvis man ofte møttes negativt, så bidrar denne følelsen til ens forestilling om hvem man er som person.

At møte barn for det de er, ikke det de gjør.

Vi skal hjelpe barn i prosessen med å forstå seg selv innefra og andre utenifra.

På Havhesten vil vi legge til rette for arbeidet med sosial kompetanse:

- Arbeide med respekt, likeverd og vennskap
- Ord til handling
- Øve på og gi barn gode konfliktløsnings strategier
- Inklusjon
- Arbeide med trygghet, tillit og ansvar
- Inn toning mot barnas alder og forutsetninger
- Bruke alle daglige situasjoner for å fremme sosial kompetanse
- Drama og teaterlek
- Arbeide med positive sosiale relasjoner, regulering av følelser, tolke andres signaler og empati.
- Vennskap

Fokus på psykisk helse gjennom å arbeide fokusert med følelser og uttrykk.

LEKENS BETYDNING FOR BARNES UTVIKLING

Forskningens bidrag inn mot barnehagene har gitt oss verdifulle kunnskaper om lekens viktige rolle for små barn. Rammeplanen vektlegger lekens verdi og i barnehagen er leken den viktigste læringsarena for barna. Vi venter den frie leken høyt.

Barns lek er fundamental for en sund personlighetsutvikling. Når barn leker, finner de ut av noe om hvem de er.

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen. Lek er glede, begeistring og fantasi. Lek er å bestemme selv, lek er å være tilstede, lek gjør sosial og skaper relasjoner. Lek er raseri og frustrasjon når man ikke får det som man vil eller man ikke kan gjøre seg forstått eller «alle bare er dumme ihvertfall når jeg er sur» vi er mange og vi skal bli enige og det er ikke lett, men det er utviklende.

Lek utvikler kreativitet, språk og organiseringsevne. Lek utvikler forståelse for andre og seg selv og den utvikler samarbeidsevne.

I leken oppøver barnet ferdigheter, bl.a. ferdigheter til å inngå i sosiale relasjoner. Gjennom leken trenes og utvikles tenkning, hukommelse, evnen til å forstå sammenhenger, til å lære å adskille virkelighet og fantasi. Argumentering og forhandling.

I leken bearbeides opplevelser fra virkelighetens verden og ferdigheter erverves motorisk, språk og intellektuelt.

Alle de 7 fagområder er representert når barn leker. Barnet lærer seg selv å kjenne og ta hensyn til andre i lek. Leken stimulerer til estetiske uttrykk, avspeiler etiske opplevelser og stimulerer læring og utvikling. Den foregår oftest i samspill med andre og utvikler barnets identitet og selvfølelse.

Vi voksne må verdsette leken, kunne sette oss inn i den og vise positive holdninger og

anerkjennelse i forhold til den . Vi må være lydhøre, engasjerte og ha følelsesmessig kompetanse, ikke kontrollere og bestemme. Vi må tørre og legge læringsfokus litt vekk og se leken for det den er. Glede, latter, villskap og fantasi, bevegelse og kropp. Hyl og skrik, rot og kaos. Utforskning, utprøving osv.

De voksne må også kunne hjelpe til med at få leken i gang og gå inn i leken som deltager og inspirator. Vi må gi utviklende innspill til leken.

Av og til må vi bryte inn/delta i leken for at veilede og støtte. De voksne må være tilstedeværende og kjenne til metoder for å styrke og utvikle leken.

Vi jobber kontinuerlig med å styrke og utvikle voksenrollen i alt samvær med barna. Det må være et inspirerende miljø og lekende kunnskapsrike mennesker i det.

Avdelingen er åpen og oversiktlig, leker og materiell er lett tilgjengelig for barna for å inspirere til lek og aktiviteter. Rommene skal skape lyst til lek, lyst til kreativitet og å bruke fantasien. De flytt- bare reolene gjør det mulig å skjerme og ivareta barns lek. For at leken skal blomstre trenger barna tid, plass, ro og noe å leke med.

Barn liker vakre, rare, mystiske, historiske og magiske ting som får tankene på gli - hva er den til, hvem er det sin, hvor har tingen vært, hva kan den brukes til? Her må de voksne være gode samlere!

Man kan inspirere barnas fantasi ved og tilføye ting til avdelingen, i samlingsstund, til formningsarbeid, fortelle om, på utstillinger eller henge noe i taket for å skape spennende rom. Disse magiske ting kan få fart på fantasien, språket og inspirere til lek.

HUSK! I leken kan alle fly!

Ved å bruke fortellinger ønsker vi å inspirere barna til videre lek. Barna bærer med seg sine egne fortellinger, vi lager nye sammen, samtidig som vi voksne byr på kulturens og litteraturens fortellinger. Voksne kan også gi impulser til rolleleken gjennom ulike fortellinger. De kan fortelle gjennom til eksempel å lage bordteater med figurer og bruker konkrete gjenstander. Slik viser vi for barna hvordan man kan «oversette» en fortelling til en lek. Barna og voksne kan i fellesskap skape roller, handling, rom og tid, kostymer, rekvisita, spenning og tempo til leken.

Vi skal introdusere barna for spennende leker og fortellinger, som vi selv også deltar aktivt i. Ved å ta fantasi og fortellinger, språket, kreativiteten og barns interesser i bruk, skal vi skape en spennende, pirrende og morsom hverdag for barna, hvor lek har en sentral rolle og det er tilrettelagt for progresjon.

På Havhesten vil vi legge til rette for den gode leken ved at sørge for:

- Godt leke miljø med variert inspirasjon
- Mye tid til selvbestemt lek
- Støttende, tilstedeværende voksne med gode kunnskaper om lek og relasjon
- Styrke og følge opp barnas initiativ
- Leke grupper med tett voksenkontakt
- Prioritering av lek og utvikling av leke kompetanse

- Godt psykososialt miljø
- Anerkjennelse og god takhøyde..

SPRÅKUTVIKLING OG SPRÅKSTIMULERING

Språk jobber vi kontinuerlig med gjennom hele året, hvert år.

Vi vil jobbe for at alle skal mestre språket så de kan uttrykke seg allsidig når de forlater barnehagen. Eventyr, samtale og fortelling er et allsidig godt utgangspunkt for å arbeide med språk i alle former og ved utstrakt bruk av konkrete og visuelle hjelpemidler vil vi sikre en bred forståelse på tvers av alder.

På Havhesten ønsker vi å legge til rette for dette gjennom:

- BEVISTE VOKSNE i hverdags samtaler.
 - Høytlesning hver dag, samtale om tekst
 - Språkstimulering gjennom daglige, naturlige aktiviteter.
 - En til en samtaler og felles fokus.
 - Stifte bekjentskap med forskjellige former for uttrykk.
 - Være gode språk modeller for barnegruppen.
 - La barna møte forskjellige symboler og respondere på deres initiativ når det gjelder interessen for tall, mengder og bokstaver.
 - Skriftlige, muntlige og musiske overføringer i et kulturelt perspektiv.
 - Ha gode bøker med spennende bilder på avdelingen
 - Dokumentere praksis.
 - Skape et godt miljø for samtale gjennom å ha god tid, lytte og plass.
 - Vi vil bruke fortelling i forkant, igjen kalling etter endt praksis.
 - Barna skal gradvis få mot og selvtillit til å stå frem i en gruppe.
 - Lære sangleker, nye og gamle. Synge, lære rim og regler.
 - Bruke «språk stimulerende» materiell. Spennende bøker, bilder, spill, filmklipp.
- Sammenheng og den voksnes evne til å utnytte situasjonen er viktig.
- Finne nye spennende forfattere som kan gi nytt liv til barnekulturen
 - Eventyr, rim eller remser vi fordyper oss i og forteller ved hjelp av drama, teater, forming og bøker. Alle eventyr vil stå i forhold til alder.

Fortelling er en naturlig del av språkarbeidet på avdelingen. Ofte er fortellingen knutepunkt for samtale (noe man har opplevd og gjenforteller i samling, ved måltidet, ute , i dokø, i påkledning osv)

- Drama, dukketeater, rim, remser, musikk, sangleker, instrumenter blir brukt i språkarbeidet.

Vi er meget bevidste på gode språk situasjoner som dukker opp i hverdagen, i relasjon og i situasjoner hvor barna får direkte føling med ord og materialer så vil ordenes sammenheng få større betydning og læringsutbyttet øke. (vasker man og står med hendene i såpe og vann så vil forståelsen for vann og såpe, bli vått, kalt og varmt vann, få en dypere forståelse hos barnet enn hvis man bare snakket om vann, såpe, varmt og kalt vann. Sanse erfaringen + ordet = større utbytte og bedre forståelse.

DIGITAL BARNEHAGE

På Havhesten bruker vi digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet til utforskning, bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Vi har fått projektor på avdelingen som vi bruker i det pedagogiske arbeidet som for eksempel til felles opplevelser, finne ut om temaer vi er nysgjerrige på, se bilder vi har tatt, film av oss selv osv.